

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОГО СЕКТОРУ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «274 «Автомобільний транспорт»
Освітня програма «Автомобільний транспорт»
Рік навчання __ 2 __, семестр __ 3 __
Форма здобуття вищої освіти денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС - 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

к.е.н., доц. Мельник В.І.

melnik@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5459>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Економіка підприємств автомобільного сектора» формує у здобувачів загальне уявлення про підприємство як суб'єкт господарювання, його зовнішнє середовище, організаційно-правову та виробничу програму. Курс спрямований на опанування принципів і моделей управління ресурсами, персоналом, витратами та фінансовими результатами підприємств автомобільного сектора, з урахуванням специфіки обслуговування аграрного виробництва. Важливим компонентом є вивчення глобальних тенденцій, цифровізації та «зеленої» трансформації транспорту, що дозволяє студентам пов'язувати теоретичні знання з викликами сталого розвитку та євроінтеграційними процесами України.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України,

інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту та їх систем.

ФК 6. Здатність розробляти з урахуванням безпекових, економічних, екологічних та естетичних параметрів технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів автомобільного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості технологічних процесів.

ФК 7. Здатність аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту як об'єкта управління, застосовувати експертні оцінки для вироблення управлінських рішень щодо подальшого функціонування підприємства, забезпечувати якість його діяльності.

ФК 8. Здатність організовувати ефективну експлуатацію об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 9. Здатність організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 11. Здатність застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних спеціалізованих задач автомобільного транспорту.

ФК 12. Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту, здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН 1. Мати концептуальні наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання спеціалізованих складних задач автомобільного транспорту, критично осмислювати відповідні теорії, принципи, методи і поняття.

РН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

РН 3. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології для дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, експлуатаційних властивостей автомобільних транспортних засобів, здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації та розв'язування інших задач автомобільного транспорту.

РН 4. Відшукувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.

РН 5. Розв'язувати задачі формування трудових ресурсів та професійного розвитку персоналу; виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників об'єктів автомобільного транспорту.

РН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів.

РН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

РН 9. Аналізувати та оцінювати об'єкти автомобільного транспорту, їх системи та елементи.

РН 12. Розробляти, оформляти та впроваджувати у виробництво документацію щодо технологічних процесів експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та інших інструктивних вказівок, правил та методик.

РН 14. Аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту.

РН 15. Брати участь у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів.

РН 17. Організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

РН 21. Організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту.

РН 22. Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

РН 24. Застосовувати математичні та статистичні методи для побудови і дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, розрахунку їх характеристик, прогнозування та розв'язання інших складних задач автомобільного транспорту.

РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефаківцям, аргументувати свою позицію.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Модуль 1 Підприємство автомобільного сектору як суб'єкт господарювання				
Тема 1. Транспортна галузь у системі національної економіки та її значення для агросфери України	2 / 2	Знати: роль автомобільного транспорту в економіці та АПК. Аналізувати: вплив транспортної галузі на економічний розвиток. ПРН: РН1, РН4	Аналітичне завдання, самостійна робота.	Поточний контроль
Тема 2. Підприємство автомобільного сектору як суб'єкт господарювання	2 / 2	Знати: сутність, функції та зовнішнє середовище підприємства. Аналізувати: специфіку діяльності в аграрному секторі. ПРН: РН1, РН6, РН9	Практичне завдання.	Оцінювання
Тема 3. Організаційно-правові форми підприємств автомобільного сектору	2 / 2	Знати: організаційно-правові форми господарювання. Аналізувати: переваги та обмеження форм власності. ПРН: РН8, РН9	Практичне завдання.	Поточний контроль
Тема 4. Системи управління підприємств автомобільного сектору	2 / 2	Розуміти: принципи та рівні управління. Аналізувати: управлінські рішення в умовах невизначеності. ПРН: РН6, РН17	Ділова гра, аналіз кейсів.	Оцінювання

Тема 5. Методи та моделі управління персоналом і технічними системами	2 / 2	Аналізувати: сучасні підходи до управління персоналом. ПРН: РН5, РН6, РН11	Практичне завдання.	Поточний контроль
Тема 6. Організаційні структури управління підприємствами	2 / 2	Знати: типи організаційних структур. Аналізувати: їх адаптацію до умов АПК. ПРН: РН9, РН17	Практична робота.	Оцінювання
Тема 7. Виробнича програма АТП та основні економічні показники	2 / 2	Вміти: аналізувати виробничу програму АТП. Оцінювати: економічні показники діяльності. ПРН: РН6, РН21	Розрахунково-аналітична робота.	Поточний контроль
3 семестр				
Модуль 2 Ресурсне забезпечення та ефективність діяльності підприємств автомобільного сектору				
Тема 8. Ресурсні групи та капітал підприємства	2 / 2	Знати: склад і структуру ресурсів підприємства. ПРН: РН1, РН6	Аналітичне завдання.	Поточний контроль
Тема 9. Основні засоби підприємства та ефективність їх використання	2 / 2	Аналізувати: показники ефективності ОЗ. ПРН: РН21, РН24	Практичне завдання.	Оцінювання
Тема 10. Амортизаційна політика підприємства	2 / 2	Вміти: розраховувати амортизаційні відрахування. ПРН: РН6, РН21	Розрахункова робота.	Поточний контроль
Тема 11. Оборотні засоби підприємств автомобільного сектору	2 / 2	Аналізувати: структуру та джерела формування оборотних коштів. ПРН: РН21, РН24	Практичне завдання.	Оцінювання

Тема 12. Трудові ресурси підприємств автомобільного сектору	2 / 2	Вміти: аналізувати використання трудових ресурсів. ПРН: PH5, PH17	Практична робота.	Поточний контроль
Тема 13. Витрати, собівартість та фінансові результати АТП	2 / 2	Аналізувати: структуру витрат і фінансові результати. ПРН: PH6, PH21	Розрахунково-аналітична робота.	Оцінювання
Тема 14. Вплив транспорту на ефективність АПК та логістичні витрати	2 / 2	Розуміти: роль транспорту в логістичних ланцюгах. ПРН: PH4, PH6	Аналітичне завдання.	Поточний контроль
Тема 15. Світові та національні тенденції розвитку автомобільного сектору	2 / 2	Аналізувати: інновації, цифровізацію та сталий розвиток. ПРН: PH4, PH25	Есе, презентація.	Оцінювання
Всього за 3 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 632 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка автомобільного транспорту» для здобувачів освітнього рівня магістр за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Укладач: Плекан У.М. – Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2022. – 119 с.
3. Олексів І.Б., Лема Г.В., Лісович Т.Ю. Економіка транспортного підприємства. Магнолія 2006, 2026. – 111 с.
4. Корецька С.О. Якимчук А.Ю., Карпан Т.С. Економіка автомобільного транспорту. Навчальний посібник. – Рівне.: НУВГП. 2012. – 309 с.
5. Колосок В.М., Ходова Я.О. Економіка транспортних підприємств. Приазовський ДТУ, 2016. 186 с. ISBN 978-966-604-191-6.
6. Основи економіки транспорту: Підручник / Щелкунов В. І. Кулаєв Ю. Ф., Зайончик Л. Г., Загорулько В. М. та ін. – К.: Кондор, 2011. – 392 с.